

MINIMÁLIS ANTROPOLÓGIA – MAXIMÁLIS AFRIKÁVAL

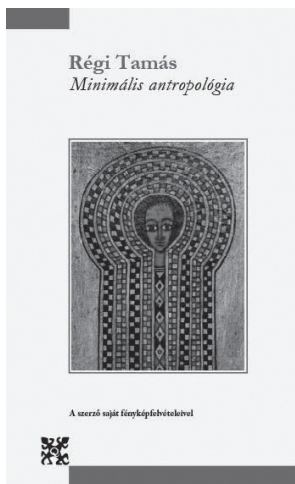
RÉGI TAMÁS ÚJ KÖNYVE KAPCSÁN

A. GERGELY ANDRÁS

Semmi sem előzmények nélküli. A lét, a társadalomismeret, a belátás, a kutatás, a leírás hitelessége, sőt maga Afrika sem. Az előzmény, ha megmarad, s ha megőrzik, folyamattá áll össze, történések rendjévé, felfogások háttértudásává, tapasztalat bázisává – olykor pedig mindezeket megjelenítő leírássá, okirattá, emlékanyagga, dokumentummá.

Régi Tamás, aki még miskolci egyetemista korában nem elégedett meg a hazai tájakon hozzáférhető afrikai szakirodalommal, nekiindult az észak-kenyai Chalbi-sivatagnak és a dél-etióp Omo-medencének, hogy magánérdekű expedícióját az antropológiai kíváncsiság hajtóerejével vigye véghez, s három hónapos kalandozásait kötetben foglalta össze az Anthropolis egyesület kiadásában.¹ Akkor még a „turkana nők” voltak fókuszában, mára ez (a térben tágult és globalizációban is edződött szemlélettel) az etióp murszik létmódjára állt át. Egykor még ama bevallott szándékkal írta művét, egyszerre két céllal és két olvasói magatartásnak tálalva, hogy tudományos expedíciót lepipáló módon, egyedül kalandozva a hol vészterhes, hol álmosítóan forró, betegséget lehelő, pillanatszerű változásoktól gazdag tájakon, ezt a kalandregényt kínálja elsődleges olvasatra, kényelmes fotelban telelő kíváncsi olvasóknak..., hol pedig zord szakirodalmi paraméterekhez tartva magát, a kutató primér kötelezettségével és az etnológus gyűjtő szakmai korrektségével tálalja az afrikai népek szociokulturális tájképét a résztvevő megfigyelő aspektusából. A kötet hátoldali szövegében egyértelműen leírta célját: „Antropológiai szempontból leginkább az érdekelt, hogy milyen viszonyban vannak a 21. század elején a sivatagban élő nomád népek a sivatag határán létrejött városokkal és a kormányokkal. Tisztában voltam azzal, hogy a választ csak úgy kaphatom meg, ha minél több helyre eljutok. Sivatagok mélyére, isten háta mögötti porfészkekbe, ahol nem ritkák a fegyveres nomád rablóportyák és a nőrablások sem. De megfigyeléseimet megpróbáltam függetleníteni a mindennapi kényszerű kalandoktól. Az olvasóra bízom, hogy ez mennyiben sikerült”.

Az antropológiai kutatás és tudás milyensége már akkor sem volt „minimális” Régi Tamás könyvében, de a mű egyszerre népszerű-tudományos és dokumentatív, etnológiai és élményközeli jellege nem volt egyképpen kezelhető. Minthogy magam is antropológiai érdeklődésű/érdekeltségű volnék, és sosem jártam sivatagi népek között, a két olvasat összemontírozását, egymásra vetített összképét igyekeztem

Régi Tamás

Minimális antropológia

Qadmon Kiadó, Budapest, 2018

megkonstruálni. Elsőként is a vállalkozás körvonalazott értékelésével, majd egyes részleteit, s végül a kötet tudományos hozamát illetően. De már az első körvonalaknál engedtesék meg az összevetés a lehetőség és a megvalósulás tartalmait tekintve, hiszen megjelent újabb kötete *Minimális antropológiáról* szól címében is, ami igen kihívó, vagy félreérthető, hisz ha tudásterület, akkor miért minimális, vagy miért adják ki monográfiaként, ha meg tényleg csak minimális, akkor minek minősítése az antropológia bevonása a minimumba...?

Az összehasonlító kezdés itt nemcsak két kötet, hanem két aspektus, két attitűd, két tudásminőség és más-más kontextus révén lehet érvényes. A felütés látszólagos túltudományosítása nem recenziari vagy szakmai formabontás részéről, csupán szelíd ellenpontja az új kötet vállalásának, a szerzői szándéknak. A mű azonban (hordozható problematizálással) magában rejti és továbbítja is a kutató, az afrikánista, a terepmunkás értelmező énjének dilemmáit, tépelődéseit, s ha fejezetenként tekintjük, szinte mindegyikben vonsozolja is magával a tétovázás bűnét, a rálátás korlátait, a megismerés mibenlétének őszinte kételyeit, no meg a piacosíthatóság talányát is, de ezeket kellőképpen megcicomázva az elődök, a releváns szakirodalom, az önmagára is reflektáló kutató habitusa, a tudhatóságok tudásának miértje és a sosem tudható másságok alapkérdéseinek lehetséges válaszaival. Előre kerítve az összegzést: hazai pályán, szakmai szintéren is kivételes műről, kevesek által végigjárt tudományos útról, szakmai fejlődésről van szó Régi Tamás esetében, s munkája nemcsak a szerzői-kutatói út bejárásának fázisrajza, hanem az etnológiai-antropológiai alapkérdések felé megtett út egyik fontos tudásterületi mérföldköve is. Ennek megfelelő belátási másságokkal, sőt a másságok belátásának elemi érzületével, igényével, gondolatársítási attitűdjével és szakirodalmi tesztjével együtt.

Bárkit, aki afrikai kutatásra adja fejét, kezdetben leigáz a helyi nyelv, a tudományos közlemények, a megérthető világok másság-tapasztalatának mennyisége, idővel a sokféle tudományos belátás relatív érvényessége (pl. helynevek, korszakok,

toposzok, evidens tudások és szükséges ellenpontok, stb.), majd erre rakódik terep-kutatásának saját anyaga, hogy végül ott álljon a könyvtárnyi földolgozatlan kincs, összegereblyézhetetlen kazalban, a legkisebb remény nélkül az eligazodás bizonyosságát illetően. Nyilvánvalóan magát az antropológus „tekintet”, a „pillantás” tartalmát és fókuszát is meghatározza, milyen előzményekkel szemléli saját terepét a kutató, s ebben a releváns szakirodalom csupán az egyik térfél, a terepismeret vagy előzetes jártasság már további segítség, midőn egyedi és alkalmi horizontot választ. Régi Tamásnak részint a régi antropológusok közül néhány jelesebb, közvetlenül még doktori témavezető tanára is segítségére volt, de nem különbül saját korábbi helyszín-élménye, ismeretei, emberi kapcsolatai. Amikor kutatás közben más, korábbi emberi lét konstruktív momentumát kell újrafelfedeznie vagy újradefiniálnia, bátor-talanabbá lesz a kutató, amit azután részint a „hozott” szakirodalom is nehezít meg könnyít is, de a maga „helyénvalósága” és „hiánylény”-mivolta is megbonyolít. S bár Régi Tamás éppenséggel a filozófiai vagy történeti antropológiai fogalomtárral nem ért rá a helyszínen variálgatni, s nem is igazán a német filozófiai-történeti antropológián iskolázódott, de arra a kollektivitásra és kapcsolati függéskölcsönösségre, hálózatiságra és intézményesség-komplexitásra maga is rátalált, ami a tapasztalati tudás vagy terepmunka mögött álló megfontolások körében alaposan jelen van. Közelebről persze inkább a brit szociálandropológia büvkörében mozog, kutató-elődeihez is ennyiben kapcsolódik, de lamentáló szövegrészeiben is erősen utal a tanulmányai során meghatározó hatások, Bronisław Malinowski, Clifford Geertz és Lévi-Strauss öröksége fontosságára. Ezeknek persze alapvetően a terepkutatás közbeni kutatói lét, a szimbolikus struktúrák és a funkcionalitásukban is eltérő jelentéskörök együttesét mutatványként kínáló terep kísértései az elsődlegesen összhangzó tartalmi, melyekkel maga is mindegyre szembesül. S így volt ez már első terepmunkái idején is, az ezekből születő első könyve akkor javarészt egyszerre tartalmazta is a kutató szenvedését, a kitartó terepjárás akaratos teljesítőképességre utaló jegyeit, a táj és népcsoport felfedezésének újdonságát, meg a vizualitás esélyeit is (vagyis szakmai érvényű fotóival és a szelfikkel együttes vegyességet, melyek egyszerre kívántak bizonyítékul szolgálni és önnön emlékművet állítani az ottlétnek), de a beavató útikalauz és felfedezői dokumentáció szerzőként vállalható teljessége akkor minden stíláris vegyességgel ékes mivoltában is a kezdet volt. Idővel azonban e régi képeknek és régi tudásoknak is új arculata állt össze az újabb kötetben.

A szakmabeliek kutatói attitűdjeinek, a „módszertanos” szempontú körképnek – ha a maga kutatási metódusában minden rokonszenvünket el is nyeri – Régi Tamás mégsem képviseli karakteresen a terepmunka-elméletek kellően széles spektrumát. Fölmutat ideálokat és interpretálókat, de nem definiálja a maga érthető viszonyát sem Geertz-hez, sem Leach-hez, sem Lévi-Strauss-hoz, sem a brit, vagy a francia, vagy a „gyarmati antropológusok” más köreihez, sem az ezektől eltérő afrikanista magyarokhoz vagy akár britekhez. (Mily izgalmas dialógus is lenne Régi Tamás és Evans-Pritchard vagy Nigel Barley között...! Mennyi további részlet és alapképlet-pótló gondolatmenet rejlene a testkultúra-felfogások és esztétikai rendszerek nem Veblen- és Simmel-kori, hanem Mary Douglas vagy Ecsedy Csaba-szerű interpretá-

ciói mögött, hogy kortársabbakat már ne is említsek a nőiség vagy a testpreparációk narratív esztétikájából...!!). Ezek persze inkább „pluridiszciplináris kötözködések”, de a látszat ellenére a Régi által felhozott hivatkozási horizont valamely felfogási tradicionalizmushoz köthető változatáról van inkább szó itt, leginkább a kortárs kutatómódszertan „idegentapasztalat”-dilemmáiról (mint Régi „alma materének” főirányáról, a miskolci tanszék eszmeiségéről legfőképp elmondható jellegről) már nem is szólva. Ez a kontextus mintegy teljesen hiányzik Régi mostani munkájából, de főképp megközelítési horizontjának támoszlopai közegeből. Valahogy olybá tűnik, mintha Leeds-i oktatói és kutatói éveiben keletkezett tereptapasztalatát mint valami „nyugati ismeretanyagot” hozná haza, amiért ugyan hálásak is lehetnének, de mintha ezzel egyúttal rábízná magára a szövegre, hogy kutatói bolondériáinak ekképpen leírása és az „állami esztétikának” betolakodó jelenléte a murszi társadalomba szinte evidens fölismerésekre készíthetné a hazai terepkutatókat..., holott mindennek éppen a hazai kutatói közegbe implantálása lehetett volna egyik fontos érvének bázisa is. „A terepen tényleg minden más” fejezetben erről még mintha jelezne is valamit, „az antropológia próbáját” az idegenség élményének *minimumában* megfogalmazva... – ám azt tekintve, miképpen lesz ez Másoknak is szükségképpen élmény-minimum, mintegy csak sugallatokat rögzít, nem pedig az életvilág kutatásának, majd ennek alapján „a szerzővé válásnak” élményével és feldolgozási feladatával összefüggésbe hozott kérdésként tálalja elénk (lásd pl. 30-36., 96-97., 132-136. oldalak). És a kötet éppen ettől nem „minimális”...!

Régi Tamás kétségtelenül „szerzővé vált”, s bár a hazai afrikanisztikai kutatás miliője sok tucatnyi kutatói szakma művelőit foglalja magába (irodalmártól történészen át hidrológusig és etnográfusig, nyelvésztől politológusig, etnológustól olajkereskedőig vagy imámig sokféle változat akad, kairói egyetemi tanártól rovartanászig egy hosszú sor tematikus érdeklődés fordul Afrika felé, s az utóbbi időben egyre erőteljesebb külpolitikai, fejlesztés-fókuszú, sőt beruházási vagy oktatás-támogatási törekvésekig bezárva) – Régi Tamásnak ebbe a szakmai közegbe illeszkedése nem kivételes, de (talán éppen szándékai szerint is) sajátos módon megvalósult lett. S nem utolsósorban azért, mert a kutatói attitűd terén az adatgyűjtő etnográfustól sem áll messzebb, mint a terepkutatási élményt a brit szociálandropológusok között már nem ritka ironikus rálátással kezelő megoldásoktól. Ismét (immár nem először) egyszerre mutatkozik kutatói aspektusa mint a találkozások antropológiájának leírója, a kontaktzónák meglátója, egyúttal határaik átjárója, megint más helyzetekben ezek tiszteletben tartója, emellett a külső, tapasztalati hatások befogadója és megjelenítője szerepében, mindeközben kétségtelenül maga is hat, maga is részt vesz egy folyamat deskriptív tudatosításában, képek és szövegek, élmények és emberek kölcsönhatásainak cserefolyamataiban. Erre mint élményre, tudástapasztalatra is úgy tekint, amin meglepődni ugyan lehet, de nem érdemes, meghatódni még kevésbé, s totálisan bevonódni szintúgy képtelenség. Íme a földélezhető állapot: a megfigyelő, aki konstatálja az „állami esztétika” működését (murszi testékités, ajaktányérok, hajviselet, tárgykészítési kultúra, stb.), a hagyományra erőszakkal rányomódó kényszerrel, ugyanakkor a hagyomány leleményes kihasználásának sokféle módjáról

(is) szól. A „belátás”, a „rálátás”, sőt a „tisztánlátás” is egyszerre kelti a kételyt a valóságlátás feltételeit illetően, miközben az idegenség folyamatos megélésével az objektivitás látszatát kelti, avagy efféle „igénynek” látszik megfelelni, mikor európai miliőbe hozza haza afrikai tapasztalatait. A „minimális” antropológia így már „optimális” kíván lenni, mégpedig az európai optimum, az angolszász antropológia, a brit kutatások lenyomataként (is) honosított kutatómódszertan nevében. S bár e dilemma több fénypontba kerülő kérdésnél is áthatja az értelmező leírást, valahol az önmagára mint megismerőre ható tudáskényszerek kritikai tónusa mégis elmarad Régi szöveganyagából. A „láthatatlan hatalom hívásának engedelmeskedve” (értsd: „az Afrika-vírus”) csáberejének engedve útjára induló kutató így sajátlagosan lesz csupán egyetlen a félnomád emberpiac vevői, közvetítői, beszállítói, szereplői között, kinek ha vannak is dilemmái, csak nehezen léphet ki abból a szerepből, hogy korrekt leírásai alapján is a jövő turisztikai vállalkozásai elé bocsássa áttekintő elemzését. A „minimálisból” ekképp is pragmatikus optimum lesz..., igaz: életközeli, hiteles, őszinte és emberi, de olcsó felhasználásra beállított világokban mégis haszonelvéknek kitett helyi mikrouniverzumként. S míg első kötete inkább a „kezdő kutató a Terepen” tankönyvi sorba illeszkedett (szakdolgozati témaként éppenséggel igen kiválóan!), addig második monográfiája már az érett, megfontolt, premisszákkal induló és konklúziókkal visszaérkező szakembert tükrözi. Jó ezt látni, mintegy értelmet nyer a szakmai oktatás, a terepkutatás etnológiai felelőssége, a diák tereppel-megmérgeződésének távlatos célja, az életre szóló tudástapasztalat indító energiája...

A *Minimális antropológia* ilyen előzményekhez képest az evidens minimum-megismerés és a maximum-kiélés közötti harmónia szükségességére, a kutatás és írás, felfedezés és kritikai rálátás közötti kontrasztra világít rá folytonosan. Ebben már nincs jelen a korábbihoz képesti görcsös bizonyítás-vágy, de jelen van a megmaradt, megújuló, sőt folytonos érdeklődés bizonyossága, továbbá a ráébredés (mi több: ráébresztés) a kutató generációk közötti megismerés-módszertanok eltéréseire, a tudástapasztalat nővumaira, a feltárás és terepkutatás finomságaira, az ismert terep újrainterpretált sajátosságaira, továbbá a saját kultúra, a hozott tudás és a helyi tudások közötti törésvonalakra. Érdemes itt a kötet talán legharsányabb kontrasztjára utalni, amit már a murszi közegekből összegző még újabb, harmadik kötetében² így interpretál: „*A kötet a Dél-Etiópiában élő murszik külvilággal való kapcsolatáról szól. A murszik egy félnomád közösség, akiket az utóbbi két évtizedben egyre több külföldi turista látogat meg, főleg azzal a céllal, hogy ajaktányéros murszi asszonyokat fényképezzenek. A turisták megjelenése teljesen új helyzet elé állította ezt az addig aránylag hagyományos életmódot folytató közösséget. Hirtelen olyan tárgyak és eszmék jelentek meg közöttük, amik addig csak nagyon csekély mértékben voltak jelen a murszi mindennapokban. A készpénz, az alkohol, a bér munka, a fotográfia, az idegen nyelv különböző módokon hatottak az emberek gondolkodására. A kötet ezekre a folyamatokra, mindenekelőtt a murszi társadalomra koncentrál, a turizmus csak belépőpontul szolgál gondolkodásuk megértéséhez. Olyan tágabb kérdések megválaszolására szolgál, mint a globalizáció, vagy éppen az afrikai kontinensen*

végbemenő modernizáció. A szerző közel húsz éve kezdte meg kutatásait a mursziki között, és hazai viszonylatban az egyetlen afrikanista, aki ilyen hosszú terepmunka révén kísérte végig egy afrikai nép történetét és társadalmi változásait. A kötet hasznos tanulságokkal szolgál az antropológusok, néprajzkutatók, a turizmussal, a globalizációval és a fotográfiával foglalkozók számára egyaránt.

E rövid (háttoldali szöveg-)részletből is látszik, hogy az antropológus mint kutató szándéka, a terepmunka fennebb jelzett kontrasztjai között a legkiemelkedőbb problematika az „autentikus”, hiteles, mintegy „tetten ért” helyzet felmutatása a leírás formájában, majd értelmezési kísérlete a megértés technikájával. S ez az, amiben Régi Tamás a régi énjének talán kivételesen szép belső átváltozását is konstatálja, midőn leírja a kutató számára mintegy „még romlatlan nép” megélhetési stílusváltását, kezdve a legeltetéstől, önvédelmi harcképességtől a turizmuspiaci önreprezentáció jelenségéig, s a húsz év alatt végbement változást abban a jelenben, amelyben a vitathatatlanul hitelesnek minősíthető helyi szellem nekikészül a turisták aznapi inváziójának, beöltözik „szobornak” és fotó-alanynak, kimódolja aznapi szerepét, pénzkereső fortélyát, a „hitelesség” egyedi hitelesítésének saját verzióját, hangnemt, esztétikai komplexitását. Mindezt pedig folyamatában és kihatásaival együtt a kutató hitelesíti, közös fotójukkal, saját szelfijével, a murszi barátok-ismerősök kezében exponálódó fotómasina dokumentumaival, vagyis a jelenlét visszahitelesített optikai „minimumával”. A folyamat leírása és a kutatói habitus mintegy épp ettől lesz izgalmas, miként lesz az autentifikációs folyamat maga is hitelessé, ha hitelesen beszélnek el... Mintegy saját válaszként a legutóbbi saját kötet címkérdésére: hogyan gondolkodnak a kutatók a „benszülöttekről és a turistákról”...

Régi Tamás a kulturális antropológia „egyetemes” témakörei között a találkozások kutatására, a „kulturák keresztútjain” lehetséges összejövetelekre, s Geertz marokkói meg balinéz tereptapasztalatai alapján rögzített benyomásaira épít, ahogyan Edmund Leach vagy Malinowski önreflexiói szintén bőséggel kitérnek a kölcsönösségek belátására vagy dilemmáira. Régi Tamás e szempontból a „minimum” aspektusát a rálátás, a megértés, az idegentapasztalat kulcskérdései köré formálja, (néha csavarintja, drótozza is), ugyanakkor a turizmus aspektusával még meg is fejeli, új kontextusba húzza be, interaktív relációkra irányít figyelmet, s ezt talán még képletessé is formálja. Észreveszi ugyan önnön otlétének nehézségei között a szóértés, a befogadás, a kölcsönhatások szükségességének élményét, de nem tekinti magamagát ugyancsak turista-látványosságnak, hanem elfoglalja a „guide” szerepét, a nyelvi közvetítőt, a helyi vagy idegenforgalmi eligazító ügykörét, amit ugyanakkor már nem tekint a miliő részének, nem bocsátja magát rögtön áruba, viszont megteszi mindezt akkor, amikor a tudáspiacon (brit vagy hazai akadémiai területen, egyetemi oktatóként vagy turisztikai ügynökként) mégis belép ebbe a mentálisan is hatékony piaci szegmensbe. Nem veszi „magára”, hisz szándéka nem a nyerészkedés – de észreveszi, hogy a turizmus áldozati oltárán már készek a „szentelmények” (ajaktányérok, testkítési eljárások, színminták, városi műtyűroket az autentikus létbe importáló attitűdök), s nem tekint önmagára is mint tudományos gyarmatosítóra. Elsősorban is talán azért, mert már nem az első, témavezető

professzora nyomdokaiban pedig már „járt úton” halad, s mert segítő jótéteményei látszólag a leképezés, a leíró etnográfia eszközei – ám nem kizsákmányoló eljárások a szó szigorúbb értelmében. S mert nem ütnek vissza azonnal, él is azzal, hogy a tudáspiac rangos színterén az etnicitás-identitás-autenticitás másféle tartományában érdekelt (v.ö. ezzel *A találkozások antropológiája* c. szegedi konferencia-kötet címlapján látható fotót, vagy a 2019-es *L’Harmattan* kötetének címlapját), s művében a nuerekkel összehasonlító gesztus továbbvisz a történeti néprajz, regionális etnográfia, akcionalista antropológia részkérdései felé, így talán mégicsak oktatási anyagként szolgál majd „a turizmus antropológiája” szakterületi forrásai között „az antropológusok antropológiája” dilemmák alapanyagául. Ezt ha részben kívánhatjuk Neki, hazai „terepkutatóként” inkább jósolhatjuk, megerősíthetjük, mivel az „autenticitás” alapkérdései a hazai társadalomkutató miliőt éppúgy foglalkoztatják a turisztikai terepeken, mint a saját társadalom lehetséges „találkozási” színterén.

Kötete mindenestre ezért is a Mások és a Máság megértésének személyes motívumokkal körülvett folyama, mely át-meg-átszordogál a tudománytörténet, a kutatástechnikák, a „módszertanok” és a kurrens kutatói érdeklődésmódok mennyi területére. Ezen belül is kiemelt szerep jut a kutatói létnek, hogylétnek, betegségeknek, magánynak, dilemmáknak, a kutató szerepére vonatkozó státuszdefiniációknak, s nem utolsósorban a test mint esztétikum, a test mint árucikk, a test mint a külső fegyvelmező eszköztár része, valaminő „állami esztétika” előírt területére. A könyv mindenestre már messze nemcsak a minimális szintű idegentapasztalat, hanem az etnográfia művelésének igen komoly szintjévé erősödött. Amit pedig meghagyott az értékelő, az olvasó, a tájékozódó kollégáknak, abban érdemi színben tűnhet föl, önmagában megtestesítve az értelmezők értelmezésének értelmezéseit. S ez is kutatás a maga módján, módszertani és tudománytörténeti, etnológiai és afrikanisztikai színterén egyszerre. S ha irányadó hipotézisében úgy véli: az antropológiai megismerés „*minimális feltétele az idegenség megélése*”, akkor a „számunkra való Idegennel” találkozás méltó és elismerő gesztusát bizonyítja, mert elébünk a maximális antropológiai munkafolyamatot tálalja, s ez messze nem kevés. A már kialakult turizmuspiaci folyamatok, a már alkalmazkodni képes helyi közösség, a törzsi háborúk között ezt az idegenforgalmi áradatot talán már kezelni képes murszi társadalom hiteles, méltó, szeretet és belátás-övezte képét hozta, s ez a megélt idegenség konzisztens leírásában megvalósult mű immár Régi Tamást is a méltó helyére engedi a hazai antropológus társadalomban. ✨

Jegyzetek

¹ Régi Tamás: *Nomádok között Kelet-Afrikában*. Anthonopolis, 2006, Budapest, 243 oldal

² *Hogyan gondolkodnak a „bennszülöttek”... például a turistákról*. *L’Harmattan*, 2019., 172 oldal

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM
UNIVERSITY OF PÉCS

ED | European Digital
UC | UniverCity

member of
Within the EU European Universities Initiative

The Africa Research Centre,
Department of Political Science and International Studies, University of Pécs
in co-operation with
The Africa Sub-Committee of the Hungarian Academy of Sciences
Metropolitan State University Denver, CO
and also co-sponsored by
The Hungarian Charity Service of the Order of Malta
The Migration Research Institute

is announcing

AFRICA TODAY – NARRATIVES, INTERPRETATIONS, REALITIES

6th Pécs African Studies Conference

APRIL 23-24, 2020

PÉCS (HUNGARY), UNIVERSITY OF PÉCS

CALL FOR PAPERS

By the 21st century African countries have become more integral part of global processes ranging from trade to regionalization, security to sports diplomacy. 'Old' and emerging actors in the African continent have offered increased and diversified engagements in all sectors of development. Although the 'Africa Rising' mantra has been echoed all over the world, sceptical and critical voices about newly formed (but already known) dependencies are also heard. It is therefore of utmost importance to continuously re-visit how Africa is seen today by the various different actors, as well as how Africa is shown today by the many distinct African players themselves. The Pécs African Studies Conference is devoted to maintain a series of discussions and debates about what globalization means for Africans, what daily realities and future scenarios are defined by Africans, and how Africa is narrated, as well as African development is interpreted by the numerous actors of the global arena. At the same time, pointing at one of the significant aspects of globalization, trajectories of both intra- and intercontinental migration need an even closer look at, especially in light of the ongoing refugee crisis in the Mediterranean. African diaspora communities across the globe are key to understanding old and new narratives, together with abundant interpretations of the multi-faceted realities of the African continent. When talking about the African diaspora and African migrants, however, their 'neglected diaspora' across countries of the former Soviet Bloc must not be forgotten any longer. In particular, at times when governments of Central and Eastern Europe also (re-)define policies and strategies to take a return to Africa.

PROPOSED PANELS

- I. **History** (colonialism, imperialism revisited, decolonization, military conflicts and their aftermath, new imperialism, second scramble for Africa)
- II. **Politics** (civil wars, nation-building and ethnic cleansing, fragile states, African ownership, African Union, decentralization, regionalization, role of INOs, GOs, NGOs, security issues, political culture, Africa in world politics, women in politics)
- III. **Economics** (development plans and failures, old and new venture forms, strategic resources, raw materials and value-added production, old and new investors, FDI, ITC, from zero sum to win-win, impact of the global crises, emerging economies in Africa)
- IV. **Sociology** (interethnic co-operation, impact of education, illiteracy, new elites–old poverty, reconciliation, demobilization, child soldiers)
- V. **Humanitarian aid and voluntary action** (role of INOs, GOs, NGOs, assessment)
- VI. **Anthropology** (social- and cultural anthropology, new and old folklore, tradition and tourism)
- VII. **Medicine** (evolution of tropical medicine, AIDS prevention, virology, epidemiology, threats, prevention, health migration issues)
- VIII. **Diaspora** (global African migrations, refugees, diasporas and development, diaspora involvement and foreign policy, diasporas and peacemaking)

AFRICA RESEARCH CENTRE
UNIVERSITY OF PÉCS

METROPOLITAN
STATE UNIVERSITY
OF DENVER

Magyar Máltai
Szeretetszolgálat

MIGRÁCIÓKUTATÓ
INTÉZET

AFRICA TODAY – NARRATIVES, INTERPRETATIONS, REALITIES

REGISTRATION AND PARTICIPATION

Those interested in presenting their research findings and scientifically-backed opinions are requested to take the steps of registration as follows:

1. Send your **abstracts** of maximum 300 words to tarrosy.istvan@pte.hu no later than **midnight February 28, 2020**. The final selection will be concluded by the Scientific Board of the Conference until March 15, 2020.
2. After having been selected for the conference, arrange your **accommodation**. The organizers will assist you with information on optimal bookings and related issues.
3. Arrange your **travel** accordingly. The organisers will help you find the best ways to get to Pécs.
4. After having arranged the necessary administration with the conference organizers, and your travel and accommodation are settled, participate in the conference, after which submit your papers to the above e-mail address by **midnight August 30, 2020**. We will publish a special issue of the Hungarian Journal of African Studies [Afrika Tanulmányok] by early 2021.
See the last such issue here: http://www.africa.pte.hu/wp-content/uploads/at/2018_4/00_lectori.pdf.

PROVISIONAL PROGRAM

23 April (Thursday)	24 April (Friday)	25 April (Saturday)
09:00–10:00 Registration	09:00–12:30 Panel sessions	Optional Programme in the City of Pécs
10:00–10:30 Welcome addresses	12:30–14:00 Buffet lunch	09:30 Cultural tour in the City Centre, UNESCO World Heritage Sites and galleries, the Zsolnay Cultural Quarter and lunch with wine-tasting
10:30–11:30 Keynote address including debate	14:00–17:00 Symposium on “Water and Africa”	
11:30–13:00 Panel sessions	17:00–18:00 “Füssi Nagy Géza” Memorial Lecture	
13:00–14:30 Buffet lunch	18:00–18:30 Final remarks and future follow-up	
14:30–18:00 Panel sessions	20:00 Conference dinner	
20:00 Conference dinner		

KEYNOTE TALK BY

Professor Christopher Clapham, University of Cambridge.

“FÜSSI NAGY MEMORIAL LECTURE” BY

Professor Judit Kiss, Hungarian Academy of Sciences.

CONTACT

István TARRÓSY, Ph.D., tarrosy.istvan@pte.hu
Department of Political Science and International Studies,
Africa Research Centre, Faculty of Humanities, University of Pécs
organiser of the conference, director of the Africa Research Centre

www.africa.pte.hu

The conference is part of the
Africa Days of the 2020
International Spring
of the University of Pécs

Kazimierz Nowak:

Kerékpárral és gyalog a fekete földrészen át

Levelek az 1931–1936-os afrikai útról

Kazimierz Nowak a szerzője ennek a történetnek, amely mesék módjára tár fel előttünk egy térben és időben egyaránt távoli, csodás vidéket – Afrikát a 20. század harmincas éveiben.

A Kerékpárral és gyalog a fekete földrészen keresztül című könyv jelentős népszerűségnek örvend Lengyelországban, jelenleg a nyolcadik kiadása kapható a boltokban. Igazi könyvcsemege – egy-egy utazás alkalmával remek kikapcsolódást kínál az érdeklődőknek!

A Publikon Kiadó – a Lengyel Könyvintézet fordításokat ösztönző támogatásával, együttműködve a jogtulajdonos Sorus Kiadóval – magyarra fordította a művet és a magyar olvasóközönség számára is elérhetővé teszi e korszakos naplót, melynek fotói önmagukban páratlan kulturális értéket képviselnek.

Keresse a kötetet az Alexandra és Lira Könyvesboltokban,
a független könyvesboltokban és az internetes portálokon
vagy rendelje meg a Publikon Kiadótól a www.publikon.hu oldalon.

www.publikon.hu